

ДО

НАУЧНОТО ЖУРИ,

Утвърдено със Заповед № **№1191/01.10.2019г.** на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“

За присъждане на научната и образователна степен „доктор“
професионално направление:

3.6. Право - Трудово право и обществено осигуряване

РЕЦЕНЗИЯ

от **д-р ТАНЯ НИКОЛОВА ЙОСИФОВА**

доцент по Гражданско и семейно право в Правно-историческия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“, ръководител катедра „Гражданско-правни науки“

председател на научното жури за публична защита на дисертационния труд на Христо Николаев Банов

на тема **„Трудов договор за обучение по време на работа“**

за присъждане на образователната и научна степен „доктор“
по научната специалност „Трудово право и обществено осигуряване“

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,

Христо Николаев Банов е роден на 11.06.1990 г. Завършил е специалност „Право“ в ЮФ на СУ през 2014 г. Докторант на самостоятелна подготовка в катедра „Гражданско-правни науки“ на ПИФ при ЮЗУ „Неофит Рилски“ в периода 2017 – 2019 г.

От 19.09.2018 г. досега е гост-преподавател по трудово право и осигурително право в ПИФ на ЮЗУ „Неофит Рилски“, от 1.10.2017 г. досега е хоноруван преподавател по трудово право и осигурително право в Юридическия факултет на УНСС, а от 1.10.2019 г. досега е хоноруван преподавател по трудово право и осигурително право в СУ „Св. Климент

Охридски“. От 1.09.2019 г. досега е юрисконсулт в Института по механика при БАН. От 1.12.2015 г. е асистент по трудово право в Института на държавата и правото при БАН.

Представеният дисертационен труд е в обем от 369 страници и включва въведение, три глави, заключение (в което фигурира списък с предложенията за усъвършенстване на законодателството) и списък на използваната литература. Съдържанието на главите е разделено на параграфи и точки, означени с арабски цифри. Направени са 260 бележки под линия. Приложени са списък на научните публикации и библиография. Дисертантът има четири публикации по темата на дисертацията – три доклада, публикувани в сборници от научни конференции и една статия в специализирано научно списание. Авторефератът отразява основните научни и научноприложни приноси на дисертацията.

I. Оценка на научните и практически резултати и приноси на представения дисертационен труд

Трудът е първото цялостно изследване в българското право, посветено на договора за обучение по време на работа.

Дисертационният труд има характера на завършен труд с редица достойнства. Авторът е анализирал значителен по обем материал. В цялото изложение излага и аргументира собствени възгледи, като коректно води научна дискусия. Достойнствата на труда са и в неговото практическо значение.

Структурата на дисертационния труд включва „Общи въпроси на правната характеристика на трудовия договор за обучение по време на работа“ (**глава първа**), в която се съдържа общ преглед на правната регламентация на професионалното образование и обучение, правна същност на трудовия договор за обучение и нова перспектива за професионална преквалификация.

Във **втората глава**, озаглавена „Сключване и съдържание на трудовия договор за обучение по време на работа“ се разглеждат

следните въпроси: § 1. Сключване на трудов договор за обучение, § 2. Страните по трудовия договор за обучение, § 3. Съдържание на трудовия договор за обучение, § 4. Сравнителен анализ на трудовия договор за обучение и на трудовия договор със срок за изпитване и § 5. Специфични основания за обявяване на недействителността на трудовия договор за обучение.

Глава трета е озаглавена „Особености на прекратяването на трудовото правоотношение по време и след завършването на обучението“. Тя включва § 1. Проблеми при прекратяването от работодателя на трудовия договор за обучение, § 2. Специални основания за прекратяване на трудовото правоотношение и § 3. Проблеми при прекратяването на трудовото правоотношение по чл. 232 КТ. Обособени са и конкретни предложения *de lege ferenda*.

Научни приноси на дисертационния труд

По-конкретно могат да се посочат следните основни научни резултати и приноси на дисертационния труд:

1. Направен е исторически и сравнително-правен преглед и анализ на произхода на договора за обучение по време на работа, като са изследвани международно-правните актове и актовете на ЕС в посочената материя;

2. Договорът за обучение по време на работа е анализиран цялостно, като авторът е извел определение на трудовия договор по чл. 230, ал. 1 КТ и е обосновал неговата трудово-правна природа като част от окончателния трудов договор между същите страни, което е обозначено с фигурите „договор в договора“ и „договор за договора“;

3. Направена е пълна характеристика на договора за обучение по време на работа и е извършено сполучливо отграничение от подобни договори и по-специално от трудовия договор със срок за изпитване.

4. Разгледани са подробно съдържанието (както законовото, така и минимално необходимото договорно съдържание) на договора за обучение по време на работа, неговото действие и прекратяване.

5. Отделено е внимание на доводи в подкрепа на възможността за професионална преквалификация посредством сключването и изпълнението на трудов договор за обучение.

6. Разгледани са подробно особеностите при сключването на трудовия договор за обучение, включително когато изпълнението му е част от дуалната система на обучение. По-конкретно са представени възможностите той да бъде както основание за възникване на основно трудово правоотношение, така и да представлява договор за допълнителен труд при същия или при друг работодател.

7. Посочени и анализирани са няколко специални основания за прекратяване на трудовото правоотношение както по време, така и след обучението и по-специално възможността на работодателя да прекрати едностранно трудовия договор за обучение на основания чл. 328, ал. 1, т. 5 или 6 КТ и уволнението по чл. 232, ал. 2 КТ. Изтъкнати са особеностите на обявяването на недействителността на трудовия договор за обучение.

8. Изследвано е прекратяването на трудовия договор за обучение и на последващия го срочен трудов договор за определено време срещу изпълнение на парично задължение.

9. Подробно са анализирани спецификите на страните по трудовия договор за обучение, включително допълнителните изисквания, на които трябва да отговарят те, за да придобият качеството на работник или служител, съответно на работодател по точно този вид трудов договор.

10. Авторът е аргументирал становището, че срокът в трудовия договор за обучение е от категорията на неопределените срокове, като е оспорено изразеното в теория мнение, че срокът на договора по никакъв начин не е обвързан с времетраенето на обучението;

11. Анализирана е правната природа на паричните задължения на страните по чл. 232, ал. 2 и 3 КТ, като е обоснована тезата, че не се касае нито за осъществяване на имуществена отговорност, нито за каквато и да било форма на обезщетяване, а става въпрос за регламентирано от законодателя субективно преобразуващо право на

всяка от страните едностранно да преустанови съществуването на трудовото правоотношение срещу парично плащане.

III. Заключение

Дисертационният труд показва, че дисертантът притежава задълбочени теоретични знания по гражданско право (Трудово право и социално осигуряване) и способност за самостоятелни научни изследвания. С оглед на постигнатите научни резултати дисертацията представлява интерес както за правната теория, така и за практиката.

В заключение изразявам положителната си оценка, че представеният за защита пред научно жури дисертационен труд на тема **„Трудов договор за обучение по време на работа“** отговаря на изискванията на чл.6, ал.3 от Закона за развитието на академичния състав в Република България и на чл.27, ал.2 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и чл.53 от Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски“ за получаване на образователната и научна степен „доктор“, поради което предлагам да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност „Трудово право и обществено осигуряване“ на Христо Николаев Банов - докторант на самостоятелна подготовка в катедра „Гражданскоправни науки“ на ПИФ на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

София, 15.10.2019 г.

Рецензент:

д-р Таня Йосифова

доцент по Гражданско и семейно
право в ЮЗУ „Неофит Рилски“